

KWESTAN JAMAL BAWAN

TEGNINGER / DRAWINGS 1980 - 2021

Til mor og far som har alltid støttet meg på denne reisen

Til minne om min kjære far, 1937-2021

KWESTAN JAMAL BAWAN

TEGNINGER / DRAWINGS 1980 - 2021

Idyll og protest

av Lars Elton

Noen prosjekter vekker interesse med én gang. Noen få åpner også for perspektiver som er større enn det vi ser i bildene. Kwestan Jamal Bawan greier begge deler.

Etter første blikk er idyllen definitivt det dominerende elementet i Kwestan Jamal Bawans tegninger fra Kurdistan: Vakre landskap; sterke hester; ømme hender som omfavner et barns ansikt; kvinner som ammer sine barn; sovende mennesker. Men innimellom bildene av folk som gjør husarbeid; detaljer fra et interiør, og – for eksempel – unge kvinner som steller håret, finner du også unntak som kontrasterer den dominerende tendensen.

Du tenker kanskje ikke over det med én gang, men klesdrakten og de handlinger som er festet til papiret avslører at dette er øyeblikkskildringer fra en kultur og en tid som er svært forskjellig fra det moderne, norske samfunnet bildene nå blir vist i.

Kunstneren har fanget det hun skilder med et kjærlig blikk. Kwestan Jamal Bawan er født i 1965. Tegningene ble laget på 1980-tallet, i en tid da de ikke hadde kamera tilgjengelig i Kurdistan. Detaljene og den ledige streken former et tids- og miljøbilde fra en spesifikk tid og et spesielt sted. Det er som hun sier selv: «Jeg var opptatt av å fange spesielle øyeblikk i familien og hverdagslivet gjennom tegning.» Til tross for dette har bildene aspekter som gir dem en universell karakter: Tegningene har kvaliteter som kommuniserer på tvers av kulturelle og sosiale grenser.

Samtidig finnes det også noe annet i disse tegningene: Etter hvert som du studerer dem oppdager du forsiktige formeksperimenter, surrealistiske detaljer og antydninger av abstraksjoner. Du ser bilder som er mer komplekse enn de andre, bilder som bryter opp komposisjonen og som antyder mer enn de skilder. Du ser ting som får deg til å forstå at dette er laget av et menneske med kunstneriske ambisjoner. Bilder som er de første eksperimentene i en utvikling som kunne endt hvor som helst – også i en vegg som markerte tapet av et talent.

Det som skjedde, var at kunstneren ble tvunget til å flykte. Kwestan Jamal Bawan er født og oppvokst i Sulaymaniyah nord i Irak. Byen regnes som den viktigste kulturbreen i Kurdistan, og den er blant de største byene i de kurdiske

områdene som strekker seg gjennom fire nasjonalstater. Der hadde hun tatt kunstutdannelse i årene 1980 – 1985, samtidig som krigen mellom Irak og Iran pågikk. Overgrepene mot sivilbefolkningen i Nord-Irak under denne krigen betegnes av FN som folkemord.

Situasjonen ble bare verre og verre, og sammen med mannen og en datter kom hun som kvoteflyktning til Norge i 1998. Etter hvert bosatte de seg i Bergen. Kwestan fødte to jenter til, og hun fikk ny kunstutdannelse. Suksessen har kommet, sakte, men sikkert. Hun har hatt flere separatutstillinger, og i 2020 ble hun antatt på Høstutstillingen.

Møtet med et større kunstpublikum åpner historien mot enda en virkelighet: Kwestan Jamal Bawans kunst blir representant for noe som er større enn enkeltkunstnerens uttrykk og utvikling. I hennes historie er det mulig å lese inn flere parallelle historier, opprivende motsetninger, grunnleggende kultur forskjeller og politiske konflikter. Men Kwestans historie er også en beretning om hvordan konflikter, ulikheter og motgang kan overvinnes gjennom personlig mot, utholdenhets, utviklings- og tilpasningsevne, pluss vilje og evne til forsoning.

Den kanskje mest opplagte og iøynefallende faktoren er Kwestan Jamal Bawans lange kunstutdannelse. Hun har diplom etter fem års utdanning i hjembyen, ved «the Fine Art Institute Sulaymaniyah» (1980 – 1985). Etter at hun kom til Norge, begynte hun på nytt med bachelor (2002 – 2006) og master (2007 – 2009) ved Kunstakademiet i Bergen. Du finner ikke mange kunstnere med en tilsvarende langvarig og grundig kunstutdannelse.

Dette kan sees som uttrykk for en grunnleggende kulturkonflikt. Det å kunne tilpasse seg vestens kunstsyn og vestens dominans i et globalt kunstsystem er ofte en forutsetning for suksess i det samme systemet. I dette kan det ligge en nedvurdering av de kunstneriske verdier utdannelsen i Sulaymaniyah representerer. Fortellingen om vestens kulturelle dominans er ganske åpenbar, men den behøver ikke å være ensidig negativ. For, selv om det representerer et unntak som bekrefter regelen, er det et faktum at hun er invitert til å stille ut de tidlige tegningene i en norsk kunstinstitusjon. Det er også et uttrykk for nysgjerrighet på, og en åpenhet for andre kulturer.

Ett av de fremste kjennetegn ved vestens kulturelle dominans, er de kommersielle kreftenes evne til å appropriere andre kulturers uttrykk. Et annet ord for denne evnen er «å stjele». Det som er påfallende, er at den kommersielle kulturen sjeldent slipper de andre kulturene til på deres egne premisser. Nettopp derfor er disse bildene så verdifulle, fordi de presenterer en genuin erfaring som avviker fra den vestlige kulturindustriens representasjon. De senere årene er dette fenomenet trukket frem og satt under diskusjon i en bred bevegelse som også omfatter kvinnernas rettigheter (#Me Too) og institusjonalisert rasisme (Black Lives Matter).

Som en konsekvens av dette kan Kwestan Jamal Bawans kunstnerskap innlemmes i en større fortelling om bevegelsene i det moderne samfunnet. Migrasjonsstrømmene er én av dem. Mens norsk utvandring til USA på 1800-tallet ble utløst av blant annet fattigdom og overbefolkning, ligger en av de viktigste årsakene bak dagens flyktingstrømmer i kriger og konflikter. Dette skaper store utfordringer både for enkeltmennesket og familiene som må flykte, og for medlemmene av det samfunnet som skal ta dem imot.

Integreringsprosessens grad av suksess er en lakkmustest på begge parters evne til å tilpasse seg. For noen går det knirkefritt. Andre har tyngre bagasje som forårsaker dypere og mer langvarige problemer. På mottakersiden er ideologisk innvandringsmotstand paret med en høyreradikalisering i samfunnet den største utfordringen. Norske forhold er bare blåbær (eller med et mer forståelig uttrykk: ubetydelige) i forhold til de store problemene massene som fyller opp flyktningeleirer i andre deler av verden opplever.

Kwestan Jamal Bawans kunstnerskap fascinerer fordi det er så mangefasettert. Hun er ikke redd for å vise hvor hun har sine røtter. Ved å vise sine ungdomstegninger markerer hun en plattform og en erfaringsbakgrunn som – uansett hva som skjer – vil være med henne som en grunnleggende del av hennes identitet. Med sin nyere produksjon har hun greid å tilpasse seg en vestlig uttrykksform. Samtidig evner hun å gi den et uttrykk som har noe umiskjennelig annerledes ved seg som bare kan komme fra Kwestan Jamal Bawan. Ved å vise de tidlige tegningene gjør hun denne identiteten tydeligere og mer forståelig.

Og nå, når du nå får et innblikk i hennes tidlige produksjon, anbefaler jeg deg å lete etter de sinte kvinnene. For selv om hovedinntrykket av de tidlige teg-

ningene er en registrerende idyll, speiler de også en bevissthet om et samfunn som er bygd på diskriminerende holdninger. I senere tid er vi blitt gjort oppmerksom på de sterke geriljakvinnene i Rojava, i det vestlige Kurdistan som er en del av Syria. Dette har (for-)ledet mange til å tro at kurderne er et likestilt folk. Det er en sannhet med store modifikasjoner. Kwestan Jamal Bawan viser det også. Du må bare lete litt for å se det. Når du ser det, skjønner du også hvorfor hun har hatt Käthe Kollwitz (1867 – 1945) som et forbilde. Slik jeg ser det, dreier det seg ikke så mye om den tyske kunstnerens sterke strek, som det handler om en grunnleggende holdning til det å protestere mot urettferdighet og undertrykking. For meg er Kwestan Jamal Bawans kunstnerskap et uttrykk for idyll og protest innenfor samme ramme.

Lars Elton (født 1957) er frilansjournalist, kritiker, forfatter og redaktør. Siden 2014 er han kunstkritiker i Dagsavisen. Han har 35 års fartstid som kritiker fra blant andre VG, Aftenposten, Dagbladet, Klassekampen og Morgenbladet. Elton har utgitt flere bøker og skriver om kunst- og kulturrelaterte emner i et bredt utvalg publikasjoner. lars@elton.no

Idyll and protest

by Lars Elton

Some projects trigger immediate interest. A few also open up for perspectives that are greater than what we see in the pictures. Kwestan Jamal Bawan's project manages both.

At first glance, idyll is definitely the dominant element in Kwestan Jamal Bawan's drawings from Kurdistan: beautiful landscapes, strong horses, tender hands embracing a child's face, women breastfeeding their babies, people asleep. But in amongst the images of people doing housework, details from an interior, and – for example – young women grooming their hair, you also find exceptions that stand in contrast to the dominant tendency.

Maybe you don't reflect over it immediately, but the costumes and actions drawn on paper reveal that these are depictions of moments in a culture and a time very different from the modern Norwegian society in which the pictures are exhibited.

The artist has captured her subject matter with a loving gaze. Kwestan Jamal Bawan was born in 1965, and the drawings were made in the 1980s, a time when cameras were inaccessible in Kurdistan. The details and loose lines form images of an environment seen at a specific time and in a special place. As she herself says: 'I wanted to capture, through drawing, special moments in family life and everyday situations.' Nevertheless, the pictures have aspects that imbue them with a universal character; the drawings have qualities that communicate across cultural and social boundaries.

There is also something else in these drawings: as you study them, you discover careful experiments in form, surreal details and hints of abstraction. You see pictures that are more complex than others, pictures that disrupt the composition and suggest more than depict. You see things that lead you to understand that these pictures are made by someone with an artistic ambition. They are the first experiments in a development that could end anywhere – also in a place that could have marked the loss of a talent.

What happened was that the artist was forced to flee. Kwestan Jamal Bawan was born and raised in Sulaymaniyah, a city considered to be the most important cultural centre in Northern Iraq. It is one of the largest cities in the

Kurdish region that extends through four countries. Here she studied art from 1980 to 1985, at the same time as war raged between Iraq and Iran. Atrocities committed against the civilian population in Northern Iraq during this war are described by the United Nations as genocide.

The situation became increasingly worse, so in 1998, Kwestan and her husband and daughter became quota refugees in Norway. They eventually settled in Bergen. Kwestan gave birth to two more girls and resumed studying art. Success has come, slowly, but surely. She has held several solo exhibitions, and in 2020, one work was accepted by the jury of the annual Autumn Exhibition. This is the most popular art exhibition in Norway.

The encounter with a larger art public opens the story to yet another reality: Kwestan Jamal Bawan's art becomes a representation of something larger than the individual artist's expression and development. In her story we can read several parallel stories, upsetting disparities, basic cultural differences and political conflicts. But Kwestan's story is also a tale of how conflicts, differences and adversity can be overcome through personal courage, endurance, an ability to develop and adapt, plus a will and ability to seek reconciliation.

Perhaps the most obvious and conspicuous factor is Kwestan Jamal Bawan's long art education. She studied for five years (1980–1985) at the Fine Art institute Sulaymaniyah and earned a diploma there, then, after arriving in Norway, began again, earning a bachelor (2002–2006) and master's degree (2007–2009) at Bergen National Academy of the Arts. You will not find many artists with a similarly long and thorough art education.

This can be seen as a manifestation of a fundamental cultural conflict. The ability to adapt to the Western view of art and Western dominance in the global art system is often a precondition for success within the same system. Such dominance can, however, also involve depreciation of the artistic values represented by her education in Sulaymaniyah. The narrative of the West's cultural dominance is obvious, but it need not be solely negative, for the simple fact that she is invited to exhibit her early drawings in a Norwegian art institution is also an expression of curiosity about, and openness to, other cultures.

One characteristic of the West's cultural dominance is the ability of commercial forces to appropriate expressions from other cultures. Another term for this ability is 'to steal'. What is striking is that the commercial culture rarely gives visibility to other cultures on their own terms. This is precisely why these pictures are so valuable: they present a genuine experience that differs from the Western culture industry's representation. In recent years this phenomenon has been brought to the fore and discussed within a wide context that includes women's rights (#Me Too) and institutionalised racism (Black Lives Matter).

Consequently, Kwestan Jamal Bawan's artistic practice can be incorporated into a larger story about movements in modern society. The streams of migration represent one of these movements. While Norwegian emigration to the USA in the 1800s was triggered in part by poverty and overpopulation, two key causes for today's streams of refugees are wars and political conflicts. This generates great challenges for both the individuals and families who must flee and for the members of the society that receives them.

The degree of success with the integration process is a litmus test for the ability of both parties to adapt. For some, the process goes smoothly. Others have heavier baggage that causes deeper and more long-term problems. On the receiver side, ideologically-based resistance to immigration paired with right-wing radicalisation in society pose the greatest challenge. Norwegian conditions might be bad enough, but they are insignificant in comparison with those for the masses of humanity who fill refugee camps elsewhere in the world.

Kwestan Jamal Bawan's art is fascinating because it has so many facets. She is not afraid to show where her roots lie. By exhibiting the drawings made in her youth, she points out a platform and a background of experience that – regardless of what happens – will remain with her as a fundamental part of her identity. With her recent production, she has managed to adapt to a Western form of expression. At the same time, she manages to give it a quality that has something unmistakeably different about it, something that can only come from Kwestan Jamal Bawan. By showing her early drawings, she exposes this part of her identity and makes it clearer and more understandable.

And now, as you gain a glimpse of her early production, I recommend that you search for the angry women. For even though the main impression from these early drawings is of an idyll, they also reflect an awareness of a society built on discrimination against women. Recently, we have been made aware of the strong female guerrillas in Rojava in the western part of Kurdistan, in Syria. This has misled many to believe that men and women in Kurdistan have equality. This is only true with great modification. Kwestan Jamal Bawan shows this as well. You only need to search a bit to see it. When you see it, you realise why she considers Käthe Kollwitz (1867–1945) as a role model. This, in my opinion, does not have so much to do with the German artist's powerful lines as with a basic attitude about protesting against injustice and suppression. For me, Kwestan Jamal Bawan's artistic practice is an expression of idyll and protest within the same frame.

Lars Elton (born 1957) is a freelance journalist, critic, author and editor. Since 2014, he has been an art critic for the Norwegian newspaper *Dagsavisen*. He has 35 years of experience as a critic for newspapers such as *VG*, *Aftenposten*, *Dagbladet*, *Klassekampen* and *Morgenbladet*. He has published several books and written about art and cultural subjects in a wide range of publications. *lars@elton.no*

1	2
3	4

- 1| Mor & bestemor, 1985
2| Ut en tittel, 1986
3| Naz Lanek, 1985
4| Ut en tittel, 1981

1	2	
3	4	5

- 1| Uten tittel, 1984-1985
2| Torsdagkveld, 1983
3| Uten tittel, 1986
4| Chnar, 1984
5| Roza Lanek, 1991

1   2
3   4

- 1| Utan tittel, 1987
2| Utan tittel, 1984
3| Mahabad, 1981
4| Utan tittel, 1984

1

2

3

1| Skrik, 1987
2| På flukt, 1991
3| Uten tittel, 1982

1	2
3	4

- 1| Ettermiddags te, 1985
2| Lank, 1985
3| Farfar, 1985
4| Uten tittel, 1984

1   2
3   4

1| Farfar, 1986

2| Farmor og sigaretten, 1983

3| Uten tittel, 1984

4| Maha og Naz, 1985

1 2 3
4 5

- 1| Uten tittel, 1988
2| Uten tittel, 1983
3| Aladin, 1982
4| Spinning, 1985
5| Søsteren, 1984

1

2

3 4

1| Mor og Naz, 1985

2| Gutten med isboksen, 1984

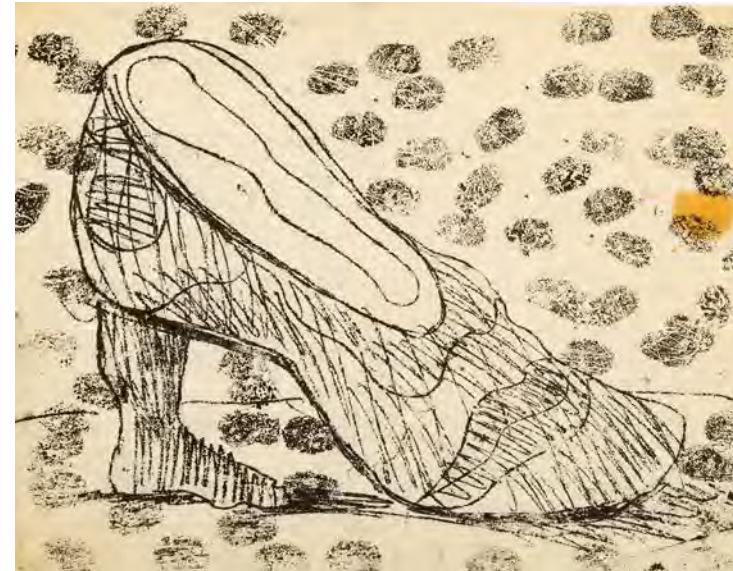
3| Uten tittel, 1983

4| Uten tittel, 1983

1
2
3

- 1| Utan tittel, 1986
2| Farfar, 1986
3| Qaladze, 1987

1

2

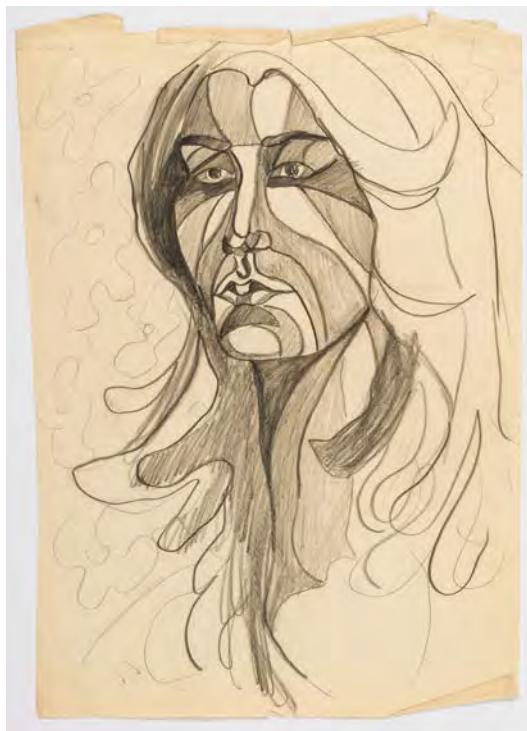
3

4

1| Uten tittel, 1984
2| Uten tittel, 1985

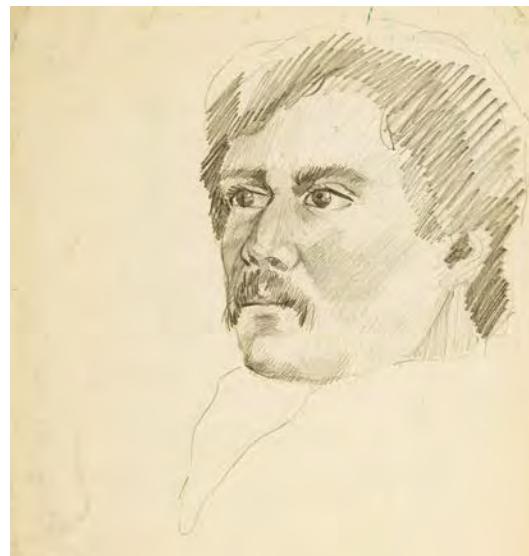
3| Uten tittel, 1984

4| Farfar ser på TV, 1984

1	2	3
4	5	

- 1| Uten tittel, 1985
- 2| Mor og barn, 1985
- 3| Bestemor og Aladin, 1984
- 4| Plakat skisse, 1993
- 5| Uten tittel, 1985

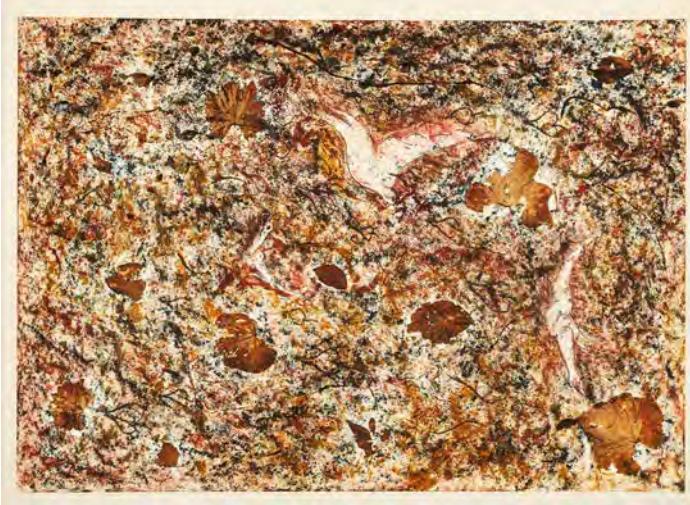

1| Mor og barn, 1985
2| Roza, 1994
3| Mshda, 1993
4| Chnar og solsikke, 1984

1 2 3
4 5

- 1| Uten tittel, 1983
2| Uten tittel, 1983
3| Uten tittel, 1985
4| Broderi, 1984
5| Skisse, 1983

1
2
3

1| Uten tittel, 1996
2| Uten tittel, 1993
3| Uten tittel, 1994

1	2	3
4		5

- 1| Uten tittel, 1986
2| Uten tittel, 1983
3| Uten tittel, 1981
4| Mshda, 1983
5| Naz, 1986

Spor i steinene. Akryl & Tusj på bomullslerret, 270x290cm, 2006

KWESTAN JAMAL BAWAN

by Carlos Capelán

Contundencia y calma

En la tradición del arte contemporáneo aparece regularmente la noción de estructura en tanto que representación y entrelazado de sentidos. Al considerar el conjunto de la obra de Kwestan se advierte que en sus propuestas (pinturas, fotos, dibujos, objetos, performances y escrituras) hay una firme voluntad estructural. Sería vano en obras complejas como estas, describir con claridad sus últimas intenciones, tal vez porque hay claridades que se perciben mejor desde sus propias penumbras.

Pero no es difícil concebir que la materia implícita desde la que opera Kwestan es el lenguaje. En primera instancia el lenguaje de la representación. De allí surgen y allí se sostienen sus complejas investigaciones.

Sería una tentación pensar que los diversos componentes de su obra se expliquen mutuamente, pero tal vez no sea necesario que las partes de estas estructuras ilustren el conjunto, porque sus trabajos sugieren encuentros a la par que desencuentros, puntos con contrapuntos, consonancias y disonancias.

Sus pinturas son terminantes. Son fuertes presencias que no dejan dudas. Formalmente sus dibujos parecen ser textos gráficos: encuentros entre mapas, sitios y movimientos. Sus acciones en el paisaje son gestuales, pero se congelan con su documentación: la fotografía. Los bordados asumen la estética del trabajo al tiempo que elaboran memoria involucrando a la audiencia que se pone a bordar con ella.

El uso de su propia cabellera es el paso de lo privado a lo público y propone el cuerpo como lugar político (aunque en todos sus proyectos percibamos subtextos políticos y críticos con el poder).

Sus espacios se sostienen en preguntas y gestos contundentes que se construyen con energía y perseverancia. Como buena viajera, sus geografías surgen de la observación, la reflexión y, sobre todo, de los horizontes que proporcionan la experiencia.

Si Kwestan no tiene apuro, paciente tiene urgencias.

La mirada de Kwestan no es la de la perspectiva central del esnobismo. Tampoco es una guía fácil de sus periplos personales, ni aspira a representar instancias sociales genéricas.

No importa las herramientas que usemos, explicar fácilmente su mirada sería reducirla. Pero si acaso la acompañamos en su complejidad y miramos lo que Kwestan ve, probablemente nuestros ojos perciban las cosas de otra manera

Carlos Capelán
Agosto 2021
Lund, Suecia

Capelán conoció a Kwestan Jamal Bawan por primera vez en 2002 siendo ella una de sus estudiantes en la Academia de Arte de Bergen, Noruega.
www.capelan.com

Kraftfullhet och lugn

Inom den nutida konstraditionen stöter vi regelbundet på idéen om struktur, såväl vad gäller representation som sinnenas sammanvävning. Att överväga Kwestans samlade verk innebär att skönja att i hennes projekt (målningar, foton, teckningar, objekt, performances och skulpturer) finns en stark strukturell vilja. Att försöka beskriva sådana komplexa verks ultimata syfte med klarhet vore fåfängt, kanske för att det finns klarhet som blir mer synlig i sin egen skymning.

Men det är inte svårt att förnimma att språket är den underförstådda materia utifrån vilken Kwestan arbetar. Främst det språk som handlar om representation. Där uppstår, och där upp-rätthålls, hennes komplexa undersökningar.

Det vore frästande att tänka att de olika komponenterna som hennes verk består av, bistår varandra med ömsesidiga förklaringar, men det kanske inte är nödvändigt att strukturernas delar illustrerar helheten, eftersom hennes verk signalerar möte vid sidan om oenighet, punkt vid kontrapunkt, samklang vid disonans.

Hennes verk är uppriktiga. Stark närvaro utan tveksamhet. Formellt verkar hennes teckningar vara grafiska texter: möten bland kartor, platser och rörelser. Hennes aktiviteter i landskapet är rörliga gester, men de fryser till i dokumentationen: fotot. Brodyrerna anammar arbetets estetik samtidigt som de bearbetar minnet också genom att engagera publiken som broderar med henne.

Att använda det egna håret innebär ett steg från det privata till det offentliga, där kroppen är en politiskt plats (fast i alla hennes projekt finns en politisk undertext som är maktkritisk).

Hennes rum hålls upp av frågor och trubbiga uttryck, vilka konstrueras med hjälp av energi och uthållighet. Hon är en god resenär och hennes geografier föds genom observation, reflektion, och framför allt, genom de horisonter som tillhandahålls genom erfarenheter.

Kwestan har inte bråttom; med tålmod tar hon sin ann brådskande angelägenheter.

Kwestans blick har inte med snobberiets självcenterade perspektiv att göra. Den är inte en förenklande guide som tar oss genom hennes personliga resor, och inte heller försöker den representera allmänna sociala instanser.

Det spelar mindre roll vilka verktyg vi använder; att förklara hennes blick vore att reducera den. Men om vi följer henne in i hennes komplexitet och ser det som Kwestan ser, då kommer vi sannolikt att se saker och ting på ett annat sätt.

Carlos Capelán
Augusti 2021
Lund, Sverige

Capelán träffade Kwestan Jamal Bawan första gången 2002 då hon var en av hans studenter vid Kunst Akademie i Bergen, Norge. www.capelan.com
Översättning från spanskan: Annika Capelán Köhler

Forcefulness and calm

In contemporary art tradition, the notion of structure as representation and interweaving of senses appears regularly.

Considering Kwestan's body of work it is apparent that in her proposals (paintings, photos, drawings, objects, performances and writings) exist a firm structural will.

It would be pointless, in works of this complexity, to describe with any clarity her ultimate intentions - maybe because there are clarities that are better perceived from their own gloom.

Still, it is not difficult to conceive that the implicit matter from which Kwestan operates is language. Firstly, and mainly, the language of representation, where her complex research grows and bases itself.

One would be tempted to think that the different components in her work would be mutually explanatory. It may not be necessary, though, for the parts of these structures to illustrate to whole, as her work suggests agreements as well as disagreements, points and counterpoints, consonances and dissonances.

Her paintings are forthright. Strong presences leaving no doubts.

Formally, her drawings seem graphical texts: encounters between maps, places and movements. Her actions in the landscape are gestural, but they congeal in documentation: photography. The embroideries assume a work aesthetics, whilst developing memory involving the public who start embroidering with her. The use of her own hair is the step from the

private to the public and proposes the body as political space - although in all her projects we can perceive political subtexts critical towards power.

Her spaces are supported by questions and overwhelming gestures built with energy and perseverance. A good traveller, her geographies grow from observation, reflection and, above all, the horizons of experience.

Even if Kwestan is not in a hurry, she patiently has urgencies.

Kwestan's gaze is not the central perspective of snobism. Neither is it an easy guide of her personal journeys, nor aspires to represent generic social instances.

No matter what tools we use, any facile explanation of her gaze would be reductive. But if by any chance we walk with her in her complexity and look at what Kwestan sees maybe, probably, our eyes would perceive things in a different light.

Carlos Capelán
August 2021
Lund, Sweden

Capelán met Kwestan Jamal Bawan for the first time in 2002 when she was one of his students at the Art Academy of Bergen, Norway. www.capelan.com
Translation from Spanish: Alfredo Pernín

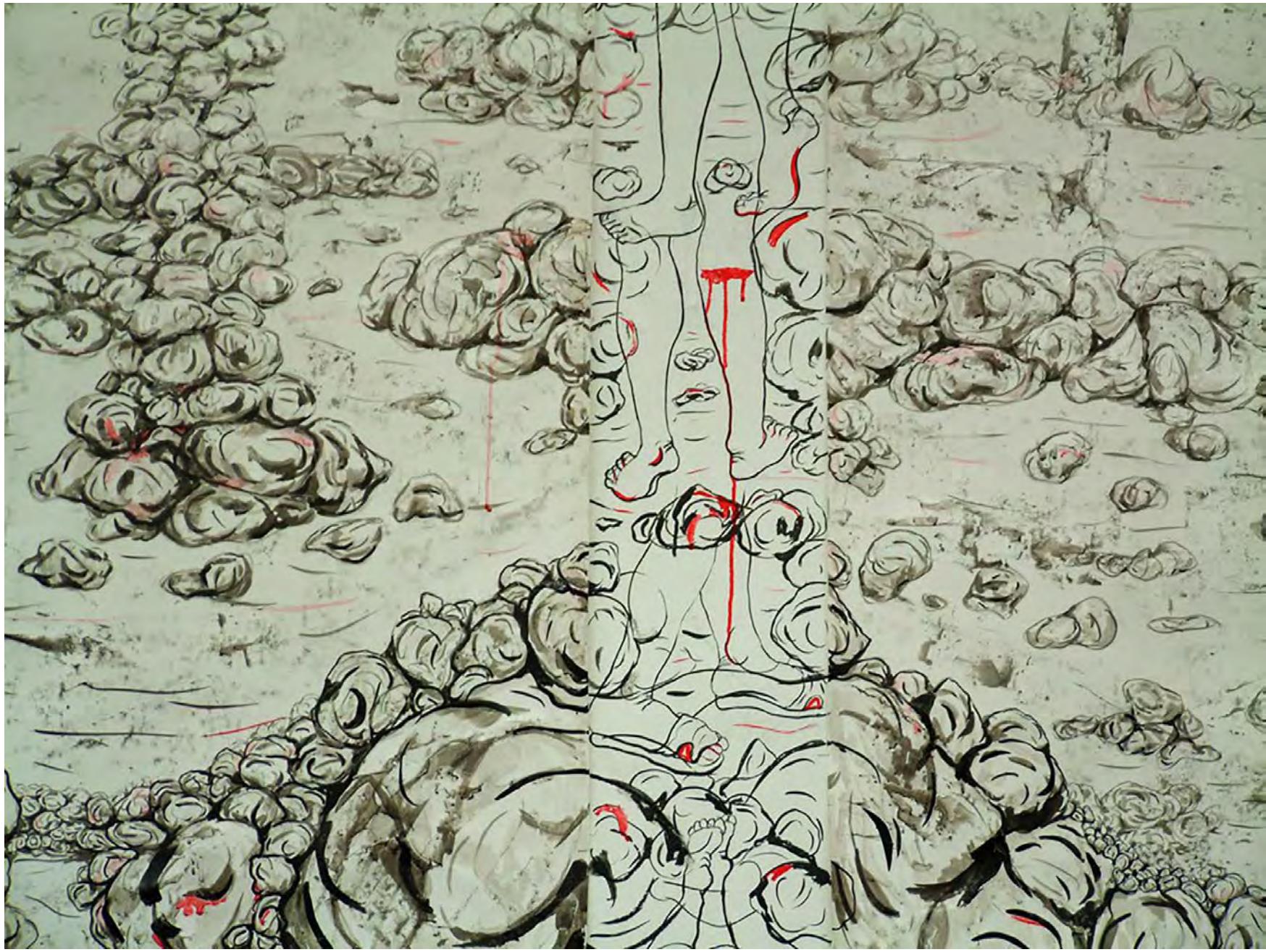
Detalj.

Detalj.

Steinenes historie. Indisk tusj på kartong, og direkte på veggen, 215x315cm, 2002. Tegningen ble stilt ut på Statens Høstutstillingen i 2002

Detalj.

Detailj.

Tvangflukt. Indisk tusj & akryl, og lim på kartong, og direkte på veggen, 100x150cm, 2007-2008.

Detailj.

Detalj.

Akryl & Ink og lim på kartong, direkte på veggen, 340x220cm, 2006

Detalj.

TEGN, TEGNING, TERRENG | 2017-2021

Kullstift, hår og lim på kalkerpapir,
213 x 90 cm, 2017

Kullstift på kalkerpapir,
213 x 90 cm, 2017

Kullstift på kalkerpapir,
213 x 90 cm, 2017

TEGN, TEGNING, TERRENG | KWESTAN JAMAL BAWAN

Kuratert av Bjørn Inge Follevaag

Det sentrale elementet i Kwestans kunstnerskap er hennes evige søker etter materialer å tegne og male på. Senest fiberduk brukt av rørleggere til baderom, der hun bruker indisk tusj på den ene siden og akrylmaling på den andre og skaper transparente fargesymfonier som er en lek for øyet. Men hun leker seg også med lerret, tykt håndlaget papir eller kalkerpapir når hun skaper kunst – alt sammen er materialer som har potensial i seg til å kunne transformeres til kunst. Slik jobber Kwestan med materialene og gir oss nye inntrykk av hva en billedflate kan være.

Enten hun jobber med performans, maleri eller tegning er ordene tegn, tegning og terrenget rimelig dekkende for hvilke faktorer som alltid repetitivt gjentar seg i hennes kunstneriske praksis. Jeg har tidligere snakket om hennes flerkulturelle bakgrunn og hvilke særskilte utfordringer det er å være – for Kwestans vedkommende – tverrkulturell, idet hun favner tradisjoner, kunnskap og levesett fra flere miljøer hun kjenner inngående.

Gjennom TEGN diskuterer Kwestan dette øde og ugjestmilde, men også fargerike, ørkenlandskapets symbolikk. Som opprinnelsessted for det som sterkest har formet henne, hennes opprinnelige hjemland Kurdistana, der hun og kulturen har gått hver sine veier og hun er blitt en fremmed. Men også tegnene på det norske, inntrykkene fra likestillingssamfunnet hvor hun likevel også ofte betraktes som en fremmed – en besøkende. Dette er fortellinger og historier fra en som er blitt en gjest i flere kulturer.

TEGNINGEN står sentralt i hennes kunstneriske praksis. Streken gjentas, det abstrakte landskapet og de organiske formene repeteres i gjenkjennelige blyant, kullstift eller penselstrøk på alle de ulike medier kunstneren velger å uttrykke seg på. Kwestan eksperimenterer stadig med tegnemediet. Under koronasituasjonen valgte hun, som et eksperiment, å bruke tørkerull å tegne på. Tegningene er gjenkjennelige uavhengig av hvilket medium hun velger å bruke.

TERRENGET framstår som et felles multiplum i hennes kunstneriske praksis - semi-abstrakt, organisk og formbevisst. Terrenget er ikke bare et ytre landskap, men symboliserer dikotomien mellom å ikke være helt tilknyttet noen av de to ulike kulturene hun hovedsakelig ferdes i. Som å være i en diaspora uansett hvor hun er. Terrenget kan like gjerne være en norsk fjelldal som blant

ørkenens sandnedslitte steiner og fjell. Det symbolske terrenget utvides når hun dessuten samler kvinnehår og fester de millimetertynne hårstråene med nål på tekstiler, fiksativ på papir eller endog syr sammen to bildedflater på fiberduk med hårstrå.

For Kwestan dreier det seg om et terrenget og et landskap som på et dypere plan dreier seg om den store verden man gjennom tilfeldigheter, mer enn noe annet, er blitt en del av.

Bjørn Inge Follevaag er freelance kurator som i en årekke har jobbet med internasjonal kulturutveksling. Follevaag har tidligere ledet Stiftelsen 3,14 i Bergen i 15 år. Han har også vært kunstnerisk leder ved Kunsthuset KABUSO i Øystese. Han er medlem av Norsk Kuratorforening og har sitt kuratorstudium fra Kunst og Designhøgskolen i Bergen. Han har også i en årekke arbeidet som oversetter og er medlem av Norsk Faglitterær Forfatterforening. Follevaag mottok Bergen Kommunes Kulturpris for 2014 for sin mangeårige innsats med å presentere internasjonal kunst for det bergenske publikummet.

TOKENS, TRACES, TERRAIN | KWESTAN JAMAL BAWAN

Curated by Bjørn Inge Follevaag

The key element in Kwestan's art is her unending search for materials. Most recently, she has used sheets of fibre membrane (the kind plumbers use for waterproofing bathrooms); With India ink on one side and acrylic paint on the other, she creates transparent colour symphonies that allow the eye to play. But she also plays with different types of canvases, thick handmade paper or architectural tracing paper when she creates art – all are materials with a potential to become surfaces for art. Kwestan investigates the materials and provides new impressions of what a pictorial surface can be.

Regardless of whether she works with performance, painting or drawing, the words *tokens*, *traces* and *terrains* do a fairly good job of accounting for certain aspects that always recur in her artistic practice. I have previously talked about her multicultural background and the special challenges that arise when – as is the case for Kwestan – life cuts across cultures, where she embraces traditions, knowledge and lifestyles from several environments she has come to know very well.

Through TOKENS, Kwestan discusses the symbolism of a desolate, inhospitable yet colourful desert landscape. This is the place she was born that has shaped who she is, her homeland Kurdistan. But she and Kurdish culture have gone separate ways. She has become a foreigner. There are also tokens of a Norwegian society, impressions from a region with stronger gender equality, where she is nevertheless also often perceived as a foreigner – a visitor. These are stories from a person who has become a guest in several cultures.

TRACES are central to her artistic practice. The line is repeated and an abstract landscape or organic forms recur in recognizable strokes of graphite, charcoal or paint. Kwestan continuously experiments with the drawing media. During the COVID-19 pandemic, as an experiment, she drew traces on paper towel rolls. Her drawings are uniquely Kwestan and recognisable regardless of which type of surface she works with.

TERRAINS appear as common denominators in her artistic practice – semi-abstract, organic and form-conscious. But these are not just external landscapes, but symbolise a dichotomy between not being completely absorbed into any of the two cultures from which she operates. It is like being in a diaspora no matter where she is. The terrain can just as easily be a Norwegian mountain

valley as somewhere amongst a desert's sandblasted rocks and mountains. Furthermore, the symbolic terrain expands when she in her performative works collect women's hair and threads the millimetre-thin strands through the eye of a needle to sow it on textiles or attach it to paper with fixative. She even uses hair to sow together the two pictures made on fibre membrane.

For Kwestan, her artistic practise refers to terrains and a landscapes that, on a deeper level, refers to a much bigger world of which she, through chance more than anything else, has come to inhabit.

Bjørn Inge Follevaag is a freelance curator who has worked for many years with setting up meaningful encounters between Norwegian and international cultures. He directed the foundation Stiftelsen 3,14 in Bergen for 15 years, and he has also been the artistic director at the museum Kunsthuset KABUSO in Øystese. Follevaag is a member of the Norwegian Association of Curators and received his degree in curatorial studies from Bergen Academy of Art and Design. He has also worked as a translator and is a member of the Norwegian Non-Fiction Writers and Translators Association.

In 2014, Follevaag was awarded Bergen Municipality's 'Culture Prize', due to his longstanding efforts to present international art to Bergen's public.

Kullstift på kalkerpapir,
213 x90 cm, 2017

Kullstift på kalkerpapir,
213 x90 cm, 2017

Kullstift & hårstrå på kalkerpapir,
161x90 cm, 2018

Kullstift på kalkerpapir,
230x91cm, 2018

Kullstift på kalkerpapir,
230x91cm, 2018

Kullstift på kalkerpapir,
230x91cm, 2018

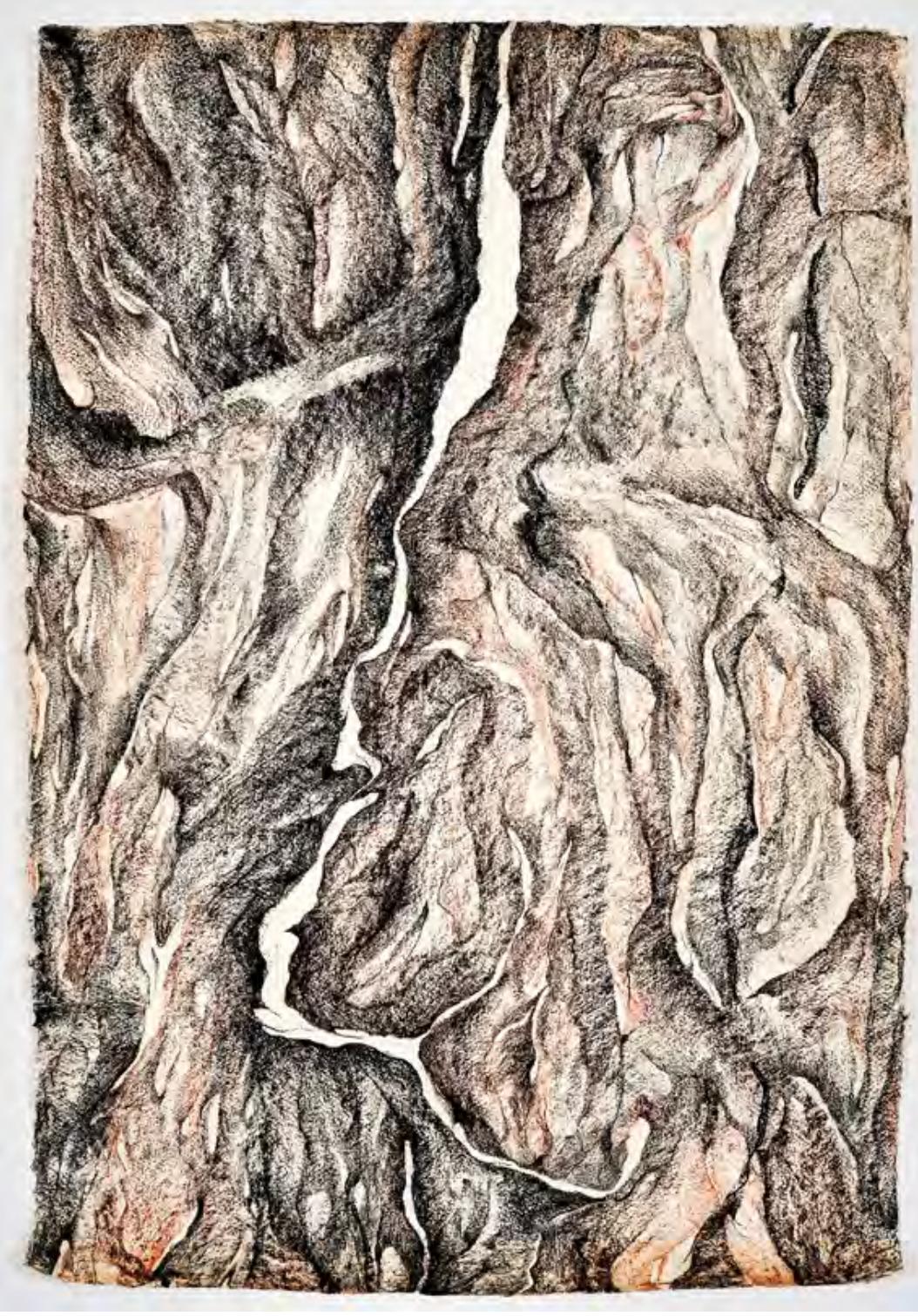
Kullstift på kalkerpapir,
230x91cm, 2018

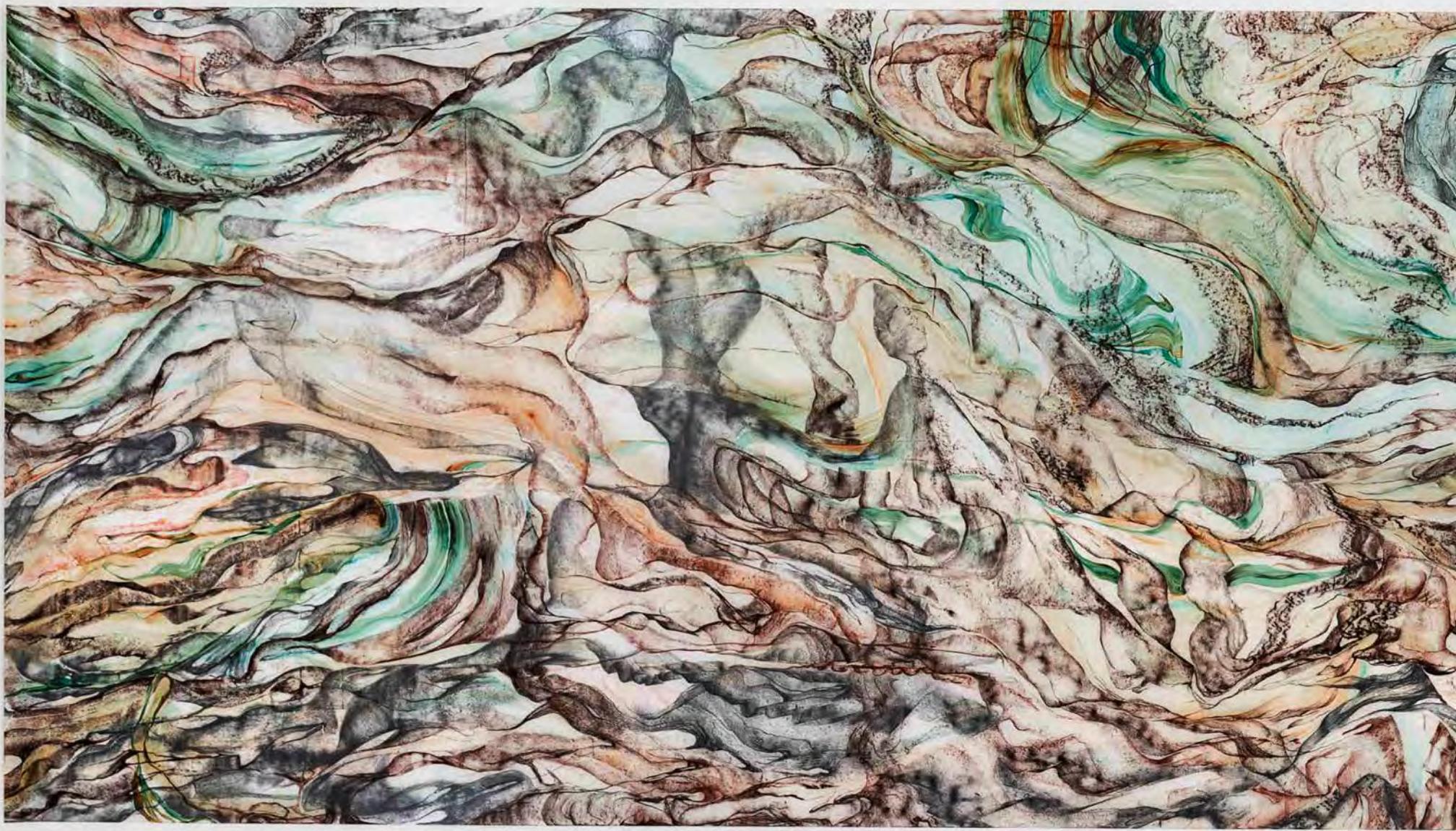
Kullstift på kalkerpapir, 90x60cm, 2018

Kullstift og gråblyant tegning på håndlaget papir,
100x67cm, 2018

Kullstift på håndlaget papir, 99x67cm, 2020

Kullstift, Ink & Akryl på kalkerpapir, 318x90cm, 2019-2020

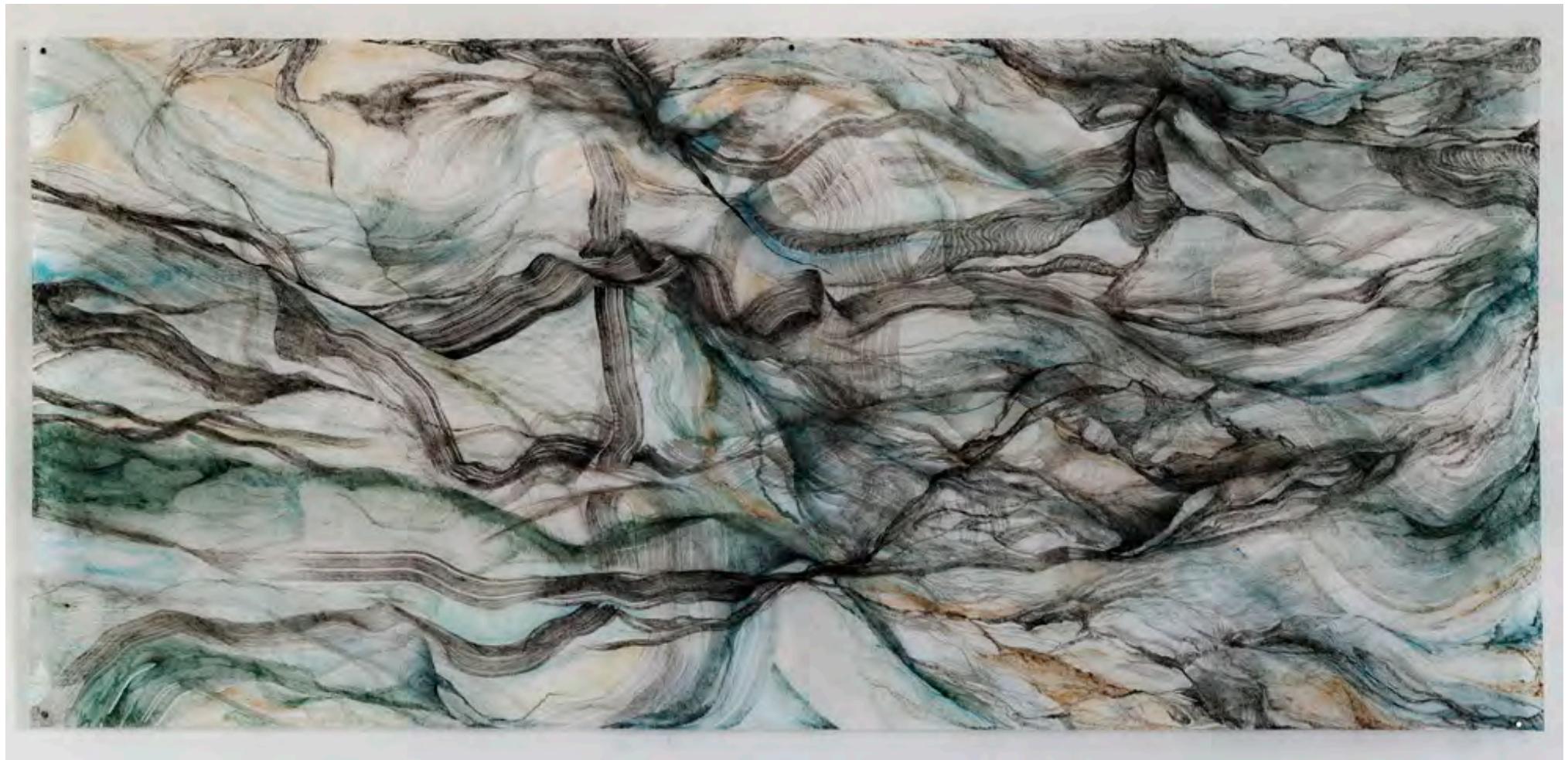
Kullstift, Ink & Akryl på kalkerpapir, 318x90cm, 2020

Kullstift & akryl på kalkerpapir, 319x90cm, 2020

Akryl & Ink på fiberduk, 280x100cm, 2021

Akryl & Ink på fiberduk, 215x100cm, 2021

Akryl, Ink & hårstrå på fiberduk, 200x140cm, 2021

Detalj.

Uten tittel. Akryl & ink på fiberduk, 420x100cm, 2021

Kwestan Jamal Bawan

Født 01.07.65. Bor i Norge siden 1998.

jkwestan@hotmail.com

www.kwestan-jamal.com

Utdanning:

2007-2009 Master i kunst KHIB, avdeling Kunstakademiet i Bergen .

2002-2006 Bachelor i kunst KHIB, avdeling Kunstakademiet i Bergen.

1980-1985 Diplom i kunst, Sulaymania Institute of the Fin Art,Kurdistan

Teknikk: Maleri, Tegning, Installasjon, Performance

Separatutstillinger:

2022-2023 Kunstgarasjen

2021 *Tegn, Tegning, Terreg III.* Børmlø kulturhus

2021 *Tegn, Tegning, Terreg II.* Kunstnerhust Messen, Ålvik

2020-2021 Kunsthuset Kabuso, Øystese

2020 *Tegn, Tegning, Terreg,* galleri Christinegaard, Bergen

2019 Galleri Hvelvet, Oseana Kunst & kultursenter

2018 *Landscape -Mindsight II.* Surnadal Billag AS. Surnadal på Nordmøre,Møre og Romsdal

2017 *Indre Landskap.* Harding Art galleri i Utne

2016 *Landscape- Mindscape.* Kunsthall3,14. Bergen

2013 Galleri Amina Suraka, Sulaymania -Irak

2011 Hardanger kunstsenter, Norheimsund

2010 *Å finne sted.* Galleri N.B. Eidfjord kommune.

2009 Prosjekt Alvøen, kunst i badet galleri i Bergen.

2005 By The Way gallery, Bergen.

2004 IKM Internasjonalt Kultursenter og Museum, Oslo.

2003 Raftohuset, Raftostiftelsen, Bergen.

1998 Harding Puls galleri, Norheimsund.

1996,1993,1982 Sulaymania, Hawler, Dhok, Zako. Nord-Irak

Gruppeutstillinger i Norge:

2022 *Stemmer* Galleri Salhus,Tekstilindustrimusset, Bergen

2021 *Relasjon* utstillingen med billedkunstner Carl Martin Hansen i kunstsenteret Surnadal

Billag AS, Surnadal på Nordmøre i Møre og Romsdal

2021 *BKFH salong utstilling*, Hordaland kunstsenter, Bergen

2020 *Statens kunstutstilling*, Høstutstillingen, Oslo

2020 *Anti-krig festivalen*, USF. Bergen

2018 *Paiza Miwan*, kurdisk gruppeutstilling, Børmlø biblioteket

2017 *Arabisk film festival* USF Verftet, Bergen

2017 *Oss4*, med Silje Ensyb, Solfrid Aksenes, Aud Bækkelund, galleri Puls

2017 *Paiza Miwan*, kunstner fra Kurdistan, galleri Puls i Norheimsund

Gruppeutstillinger i utlandet:

2019-2020 *Relasjon*, Vandretutstilling med billedkunstner Carl Martin Hansen Hansen, Sammen-slutning av Danske kunstforeninger i Danmark.

2018 From Which Direction Does a North Wind Blow, Piraeus House of Literature gallery, Athen.

2018 21th Jalla Biennale International Art Exhibition, Kamiosaki Shinagawa-ku. Tokyo Japan.

2010 17th JALLA International Art Exhabition, Kawasaki City Museum, Tokyo Japan.

Performance:

2022 Galleri Salhus,Tekstilindustrimusset, Bergen

2019 *Nål som blyant*, på Urban Motifs Lab,Omonia, Athen.

2018 *Nål som blyant*, ODDART festival, Stiftelsen litteraturhuset i Odda.

2018 *Skriften på veggen*, Sups & Storis, Arabisk film festival, USF Bergen.

2018 *Nål som blyant*, Piraeus House of Literature gallery, Athen.

2017 *Nål som blyant*, Kunsthallen 3,14. kultur natt i Bergen.

2013 100 års jubileum for kvinnestemmerett, Fensalen Bergen.

2013 *Du Verden*, prosjekt i samarbeid med forfatter Barzan Hastyar. Bergen Hovedbiblioteket.

2005 *Hva er frihet?* Performance på FN dagen, Jus Fakultet, Bergen

Sosiale kunstprosjekter og workshop:

2021 Wok-shop med barn og ungdom, samarbeid med Redd Barna

2019 Kulturtråder, Oseana kunst og kultursenter

2019 Kulturtråder, i Sulaymaniah, nord-Irak

2019 Del historien bak ditt foto- ODDART festival. Odda.

2020, 2019, 2018 En god nabo- workshop i samarbeid med Red barna og Bergen kulturskole

2019 Prosjektet Del historien bak et Fotografi. ODDART festival i Odda

2019 *The Soups & Stories* og Eriterisk kvinneunion , 8 mars i Bergen

2018 Kulturstasjoner i samarbeid festspillkolektivet og kordirigent Ruth Nonseid

2018 KUMNOK tegning og malekurs med barn og voksen i Surnadal billag kulturhuset

2018 Kulturstasjoner i samarbeid med festspillkollektive, Bergen

2018 Tegnekurs for voksenopplæring i samarbeid med Børlobiblioteket, Børmlø

2018 Soups & Stories, Arabisk film festival USF Verftet, Bergen

2016 Tegnekurs med voksenopplæring i Kvam kommune på galleri Puls i Norheimsund.

Stipend:

2021 Et års arbeidsstipend. Billedkunstnere Vederlagsfond

2020 Kulturstipend, Bergen kommune

2019-2020 Statens kunststipend, arbeidsstipend

2018, 2017, 2015 Et års arbeidsstipend. Billedkunstnere Vederlagsfond

2021,2017, 2012 Hardanger – Berlin kunst studieopphold.

2016 Bergen kommune, prosjekt støtte, Landscape- Mindscape.

2014 Norsk kulturråd, prosjektstøtte for Kulturutveksling mellom Norge og Kurdistan KUMNOK.

2013 Bergen kommune og Laksevåg kultursenter prosjekt støtte for "KUMNOK".

2013, 2010 og 2009 Bergen kommune, utstillingstøtte.

2011 Bergen kommune, prosjektet, Å finne sted.

2010 Billedkunstnernes Vederlandsfond, prosjektstøtte og stipend.

2010 Eidfjord kommune, Kunstnerstipend 2010.

2009 Norsk kulturråd, prosjektstøtte

Innkjøp:

2021 Sogn og Fjordane kunstmuseum.

2021 Oslo kommune. Deichman bibliotek Oslo.

2017 KORO. Universitetet i Bergen (UiB).

2010 Eidfjord kommune.

2003 Norsk kulturråd

Medlem av:

Norske billedkunstnere NBK, Tegnerforbundet. Billedkunstneres Forening Hordaland BKFH.

Galleri Puls i Norheimsund til 2017. Kunstgarasjen, Bergen. LNM- landsforeningen Norske malere. Kurdistan Artists Syndicate. Medlem i Harding Puls.

Gråblyant på papir. 24x18cm, 2016

Kullstift på papir. 9,5x14cm, 2016

Kullstift på papir. 28x21cm, 2016

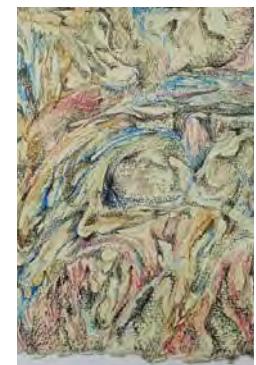
Kullstift på papir. 24x17cm, 2018

Akryl & kullstift på papir. 32x24cm, 2019

Akryl & grå og fargeblyant på håndlaget papir. 23x17cm, 2019

Akryl & grå og fargeblyant på håndlaget papir. 23x17cm, 2019

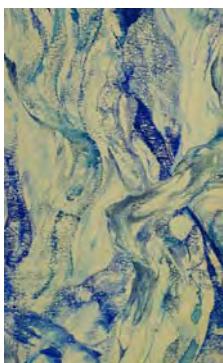
Akryl & kullstift på papir. 24x18cm, 2019

Akryl & kullstift på papir. 24x18cm, 2019

Akryl & gråblyant på papir. 30x21cm, 2019

Akryl & fargeblyant på papir. 27x17cm, 2019

Tusj på papir. 27x16cm, 2019

Gråblyant & akryl på papir. 35x27cm, 2019

Kullstift på papir. 18x24cm, 2016

Akryl & kullstift på papir. 24x16cm, 2019

Akyl & gråblyant på papir. 32x24cm, 2018

Copyright © 2021 Kwestan Jamal Bawan

All Rights Reserved. No part of this document may be reproduced without written consent from the authors:

Lars Elton, Bjørn Inge Follevaag, Carlos Capelán, Kwestan Jamal Bawan.

Editor/Producer:

Kwestan Jamal Bawan

Translations:

Annika Capelán Köhler, Alfredo Pernín, Arlyne Moi

Design:

Monique Mossefinn

Photographs:

Thor Brødreskift

Printing:

H.B.O. Nova Print AS

Special thanks to:

Takk til Lars Elton, Carlos Capelan, Bjørn Inge Follevaag, Arlyne Moi, Monique Mossefinn, og Kunsthall 3,14, Alfredo Pernin og Thor Brødreskift.

Spesielt takk til min mor som har tatt vare på tegningene fra 80- og 90-tallet.

With support from:

KULTURRÅDET
Arts Council
Norway

